บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑[๑]

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๗๑๖/๗๓๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

(๑) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้น้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เป็นทรัพยากรน้ำสาธารณะที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีกฎหมายใดกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและสิทธิในน้ำเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายเฉพาะนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยที่พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล และสิทธิในน้ำบาดาลไว้โดยเฉพาะ ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำบาดาลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้พิจารณาการดำเนินการต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เป็นน้ำบาดาลแล้ว เห็นว่ามีประเด็นปัญหาที่ไม่ชัดเจนในข้อกฎหมายที่อาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้ได้ความชัดเจนในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ และพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังนี้

๑) เมื่อผู้รับใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ เข้าลักษณะเป็นผู้ใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม ได้มายื่นคำขอหรือไม่ได้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในหกสิบวันตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จะถือว่าใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลสิ้นผลหรือสิ้นอายุไปโดยผลของบทเฉพาะกาล หรือไม่

๒) ในระหว่างที่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม จะสามารถเรียกเก็บค่าใช้น้ำบาดาล ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ หรือค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าอนุรักษ์น้ำบาดาล และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าอนุรักษ์น้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับผู้ยื่นคำขอได้หรือไม่ หากไม่สามารถเรียกเก็บได้ จะสามารถออกใบอนุญาตใช้น้ำให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ยื่นคำขอได้หรือไม่ เพื่อให้จัดเก็บค่าใช้น้ำบาดาลหรือค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลได้

---

[๑] ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/๑๓๙ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓) กรณีผู้ใช้น้ำบาดาลได้ยื่นคำขอและชำระค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ แล้ว และได้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำใหม่ภายในหกสิบวันตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จะต้องชำระค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใหม่อีกหรือไม่

๔) หากมีการออกใบอนุญาตใช้น้ำให้แก่ผู้ใช้น้ำบาดาลที่เข้าลักษณะการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ แล้ว จะต้องมีการออกใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ ให้แก่ผู้ใช้น้ำบาดาลที่เข้าลักษณะการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม อีกฉบับด้วยหรือไม่

๕) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ซึ่งเป็นการยื่นคำขอและออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จะสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ ได้หรือไม่

๖) การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ และการเรียกเก็บค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม ที่เป็นน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล จะต้องนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ออกตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มาใช้ในการคำนวณเพื่อกำหนดอัตราค่าใช้น้ำบาดาล กำหนดการเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำบาดาล กับผู้รับใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามที่ได้ใช้น้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ โดยออกเป็นกฎกระทรวงที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑) (๒) แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ หรือไม่ หรือสามารถใช้อัตราค่าใช้น้ำบาดาลและการเรียกเก็บที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ กับผู้รับใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามได้

ต่อมา**กรมชลประทาน** ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๗/๒๓๙๐ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

(๑) ทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวงเป็นทรัพยากรน้ำสาธารณะตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ และโดยที่การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เป็นทางน้ำชลประทานซึ่งเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้นตั้งอยู่ และการใช้น้ำประเภทที่สามต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และเป็นไปตามกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

(๒) เพื่อให้กรมชลประทานมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ในทางน้ำชลประทาน จึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) มาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ว่า “เมื่อกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองหรือการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๕ ใช้บังคับแล้ว

ให้ผู้ใช้น้ำอยู่เดิมที่เข้าลักษณะของการใช้น้ำประเภทที่สองตามมาตรา ๔๑ (๒) หรือการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๑ (๓) แล้วแต่กรณี ยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วให้ใช้น้ำต่อไปได้จนกว่าอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี จะมีคำสั่งไม่อนุญาต” กรณีเช่นนี้ หากผู้รับอนุญาตใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานรายเดิม ได้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ แล้ว แต่คำขอดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณา กรมชลประทานยังคงสามารถเรียกเก็บค่าชลประทานจากผู้รับอนุญาตใช้น้ำรายเดิม โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าชลประทาน การจัดเก็บหรือชำระค่าชลประทานและการยกเว้นและการผ่อนชำระค่าชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้หรือไม่ อย่างไร และหากผู้รับอนุญาตใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานรายเดิม ไม่ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายในระยะเวลาหกสิบวัน ผลของหนังสืออนุญาตใช้น้ำของผู้รับอนุญาตใช้น้ำฉบับเดิม ถือว่าเป็นอันสิ้นผลไปหรือไม่ อย่างไร

๒) เมื่อผู้รับอนุญาตใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานรายเดิม ดำเนินการยื่นคำขอใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามภายในหกสิบวันตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว กรณีเช่นนี้ หากหนังสืออนุญาตฉบับเดิมยังคงมีระยะเวลาการอนุญาตคงเหลืออยู่ การอนุญาตให้ใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม จะต้องมีกำหนดระยะเวลาเท่าระยะเวลาการอนุญาตที่เหลืออยู่ตามหนังสืออนุญาตฉบับเดิม หรือให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตตาม ข้อ ๖ ของกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) กฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดให้การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำสำหรับค่าใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ของกฎกระทรวงดังกล่าว แต่เนื่องจากมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ กำหนดอัตราค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำให้เรียกเก็บได้ไม่เกินอัตราลูกบาศก์เมตรละห้าสิบสตางค์ ประกอบกับข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าชลประทาน การจัดเก็บหรือชำระค่าชลประทานและการยกเว้นและการผ่อนชำระค่าชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เรียกเก็บค่าชลประทานจากผู้รับอนุญาตใช้น้ำในอัตราลูกบาศก์เมตรละห้าสิบสตางค์ ดังนั้น กรมชลประทานสามารถเรียกเก็บค่าชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ ได้หรือไม่

๔) ตามข้อ ๔ (๒) แห่งกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดให้ยกเว้นค่าใช้น้ำสำหรับการผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภค บริโภค แก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวงหากำไร ซึ่งข้อเท็จจริง กรมชลประทานมีผู้ใช้น้ำที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร เป็นต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่ในการจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปาตาม

กฎหมายและระเบียบของทางราชการ กรณีนี้ จะถือว่าได้รับยกเว้นค่าใช้น้ำตามข้อ ๔ (๒) แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวหรือไม่

๕) โดยที่มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดให้การใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี กรณีเช่นนี้ อธิบดีกรมชลประทานสามารถมอบอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและกรมชลประทาน โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมชลประทาน) และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทรัพยากรน้ำบาดาล) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว โดยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่หารือและที่ผู้แทนชี้แจงประกอบกับได้พิจารณาเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและเป็นเอกภาพแล้ว[๒] เห็นควรรวมประเด็นข้อหารือของทั้งสองหน่วยงาน เนื่องจากเป็นประเด็นข้อกฎหมายเดียวกันที่จะต้องใช้บังคับให้มีความสอดคล้องในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาเสียใหม่เป็น ๕ ประเด็น และมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ใช้บังคับแล้ว สิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหรือกฎหมายว่าด้วยการชลประทานซึ่งเข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม จะสิ้นผลไปทันทีตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

---

[๒] เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาการบริหารทรัพยากรน้ำในหลายด้านโดยมีหน่วยงานเกี่ยวข้องที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายหลายฉบับ ถึงแม้รัฐบาลจะได้แต่งตั้งให้มีคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่ในการบูรณาการและบริหารทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบในทุกมิติแล้วก็ตามแต่ก็ยังคงมีความจำเป็นที่สมควรจะมีกฎหมายในการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษาการฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและสิทธิในน้ำ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารทรัพยากรน้ำให้มีความประสานสอดคล้องกันในทุกมิติอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งวางหลักเกณฑ์ในการประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการเข้าถึงทรัพยากรน้ำสาธารณะ ตลอดจนจัดให้มีองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งในระดับชาติ ระดับลุ่มน้ำ และระดับองค์กรผู้ใช้น้ำซึ่งสะท้อนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อร่วมกันบริหารทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เห็นว่า บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔[๓] แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดขึ้นเพื่อรองรับสิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบกิจการในช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่การบริหารจัดการน้ำตามหลักเกณฑ์ใหม่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ โดยกำหนดหน้าที่ให้ผู้ใช้น้ำเดิมซึ่งเข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม ต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในหกสิบวันนับจากวันที่กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ใช้บังคับ เมื่อมายื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว สิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมก็ยังสามารถใช้ต่อไปได้จนกว่าอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล หรืออธิบดีกรมชลประทาน แล้วแต่กรณี จะมีคำสั่งไม่อนุญาต ซึ่งเป็นไปโดยผลของกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อผู้ใช้น้ำเดิมยังคงใช้น้ำนั้นต่อไปก็มีหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าใช้น้ำตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

สำหรับผู้ใช้น้ำอยู่เดิมที่เข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม แต่ไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำใหม่ภายในหกสิบวันนับจากวันที่กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีผลใช้บังคับตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด สิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหรือกฎหมายว่าด้วยการชลประทานจึงสิ้นสุดลง

ประเด็นที่สอง เมื่อกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ใช้บังคับแล้ว กฎกระทรวงเรียกเก็บค่าใช้น้ำที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลและกฎหมายว่าด้วยการชลประทานจะสิ้นผลไปตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

เห็นว่า พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกฎหมายกลางในการบูรณาการการบริหารจัดการน้ำที่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับในความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมาตรา ๓[๔] แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ไว้ว่า การจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำ จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีกฎหมายในเรื่องดังกล่าวกำหนดไว้โดยเฉพาะก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายเฉพาะนั้น เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นไปตามหลักกฎหมายที่เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า กรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

---

[๓] มาตรา ๑๐๔ เมื่อกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองหรือการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๕ ใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ใช้อยู่เดิมที่เข้าลักษณะของการใช้น้ำประเภทที่สองตามมาตรา ๔๑ (๒) หรือการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๑ (๓) แล้วแต่กรณี ยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วให้ใช้น้ำต่อไปได้จนกว่าอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี จะมีคำสั่งไม่อนุญาต

[๔] มาตรา ๓ การจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีกฎหมายใดกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายเฉพาะนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ต้องนำกฎหมายในส่วนที่มีบทบัญญัติหรือความของเนื้อหาเฉพาะนั้นมาใช้บังคับ (*lex specialis derogat legi generali)* โดยมิได้ประสงค์ให้กฎหมายนั้นถูกยกเลิกไปทั้งฉบับ สำหรับกรณีการใช้น้ำบาดาลนั้น กฎหมายน้ำบาดาลมีบทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับการใช้น้ำบาดาลไว้ เช่น การใช้อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือทำให้แผ่นดินทรุด รวมถึงค่าอนุรักษ์น้ำบาดาล หรือกรณีการใช้น้ำชลประทานก็ได้กำหนดอัตราค่าชลประทานไว้เป็นการเฉพาะเพื่อการเก็บค่าชลประทาน โดยให้เรียกเก็บไม่เกินลูกบาศก์เมตรละห้าสิบสตางค์ในมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

เมื่อพิจารณาหลักกฎหมายข้างต้นแล้ว กรณีการกำหนดอัตราค่าใช้น้ำได้มีการกำหนดอัตราค่าใช้น้ำตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล[๕] และกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน[๖] โดยเฉพาะไว้แล้ว จึงต้องนำบทบัญญัติตามกฎหมายดังกล่าวมาบังคับใช้ แต่โดยที่มาตรา ๔๙[๗] แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บ ลดหย่อน หรือยกเว้นค่าใช้น้ำ จึงเป็นการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดกรอบในการกำหนดอัตราค่าใช้น้ำเพื่อให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ไปกำหนดอัตราค่าใช้น้ำตามกฎหมายที่ตนรับผิดชอบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๙ (๑) แต่การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและกรมชลประทานยังคงต้องกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลและกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน ด้วยเหตุนี้ กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าใช้น้ำซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหรือกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน จึงยังไม่สิ้นผลตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาทบทวนอัตราค่าใช้น้ำให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเด็นที่สาม เมื่อผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ แล้วจะต้องชำระค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับใหม่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มุ่งหมายเพื่อรองรับสิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิม โดยกำหนดหน้าที่ให้ผู้ใช้น้ำเดิมซึ่งเข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สามต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ภายในหกสิบวันนับจากวันที่กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและ

---

[๕]กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐

[๖]มาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าชลประทาน การจัดเก็บหรือชำระค่าชลประทานและการยกเว้นและการผ่อนชำระค่าชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๔

[๗]มาตรา ๔๙ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม

(๒) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บ ลดหย่อน หรือยกเว้นค่าใช้น้ำ ทั้งนี้ จะกำหนดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงกิจกรรม ลักษณะ หรือปริมาณของการใช้น้ำในแต่ละประเภทและในแต่ละลุ่มน้ำก็ได้

การออกใบอนุญาตการใช้น้ำฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีผลใช้บังคับเพื่อให้สามารถใช้น้ำได้ต่อไปอันเป็นการรองรับสิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล จนกว่าอธิบดีจะมีคำสั่งไม่อนุญาต ส่วนการที่บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดเป็นหน้าที่ให้ผู้ใช้น้ำเดิมยื่นคำขอรับใบอนุญาตนั้น เป็นการยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำฉบับใหม่ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ เมื่อกรณีดังกล่าวถือเป็นการยื่นคำรับใบอนุญาตฉบับใหม่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ผู้ใช้น้ำเดิมจึงต้องชำระค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใช้น้ำด้วยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า การจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตว่าจะต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายใดนั้น เห็นว่า มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดไม่ให้นำความในมาตรา ๔๘ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามมาใช้บังคับกับการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เป็นน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ดังนั้น อัตราค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลจึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจึงสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้ เนื่องจากมีบทบัญญัติยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ส่วนค่าธรรมเนียมคำขอนั้น เมื่อมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ไม่ได้กำหนดยกเว้นไว้เช่นเดียวกับกรณีของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต จึงต้องจัดเก็บตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

ประเด็นที่สี่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปาตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ถือว่าเป็นการผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไร ซึ่งได้รับยกเว้นค่าใช้น้ำตามข้อ ๔ (๒) แห่งกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

เห็นว่า โดยที่ข้อ ๔[๕] แห่งกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามฯ ได้กำหนด

---

[๕] ข้อ ๔ ให้ยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ สำหรับการผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เฉพาะกรณีประปาหมู่บ้านที่มีกำลังการผลิตไม่เกินสามสิบลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง การผลิตน้ำดื่มสำหรับบริโภคในโรงเรียนหรือการใช้น้ำในโรงพยาบาล

(๒) การผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไร

(๓) การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่ไม่ใช่ทางน้ำชลประทาน เพื่อการผลิตไฟฟ้าที่เป็นการใช้น้ำที่ไม่เกิดการสูญเสียไป

(๔) การใช้น้ำจากทะเลอาณาเขตเพื่อผลิตหรือทดแทนการใช้น้ำจืด

(๕) กรณีที่เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๓ (๑) (๒) และ (๔) และให้เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติดำเนินการตามข้อ ๓ วรรคสอง

ไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าให้ยกเว้นค่าใช้น้ำไว้ในกรณีใดบ้าง ซึ่งหากการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว ก็ย่อมได้รับการยกเว้นค่าใช้น้ำ ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาว่าการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีใด จะถือว่าเป็นการผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวงหากำไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี

ประเด็นที่ห้า อธิบดีสามารถมอบอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ และการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ได้หรือไม่

เห็นว่า หน้าที่และอำนาจของอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีลักษณะเป็นอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมาย และไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น และมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิบดีจึงสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘[๙] วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ซึ่งมีหลักการสำคัญกำหนดไว้ว่า การมอบอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด ดังนั้น เมื่อบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม อธิบดีจึงสามารถมอบอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่ง

---

[๙]มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตลอดจนการมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมสัญญา ฟ้องคดีและดำเนินคดี หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือที่ผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติก็ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเช่นนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด

ในกรณีตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวอาจมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีข้อสังเกตว่า บทบัญญัติบางประการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีความไม่ชัดเจนซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนและเกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของผู้บังคับใช้กฎหมายได้ เช่น การจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวกับการใช้น้ำที่เป็นน้ำบาดาล โดยการจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะต้องจัดเก็บตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงกลไกทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ให้เกิดความชัดเจนเพื่อความมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย โดยสามารถดำเนินการตามแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

(นายนพดล เภรีฤกษ์)
รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๗